

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Confessionale, || In Qvo || Vniversa || Materia De ||
Confessione Pec-||catorvm Apvd Catholicos || vsitata per
Quæstiones explicatur**

Eisengrein, Martin

Ingolstadii, 1577

VD16 E 795

Capvt Primvm. De Institutione & Neceßitate Confeßionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30362

CAPVT PRIMVM. 1

De Institutione & Necessitate Confessionis.

Estne Confessio Sacramentalis ab Ecclesia instituta?

*Quaestio
I.*

HTSI HÆC RES *Responsio.*
multoties definita est, ac de ea conformis extat Orthodoxorum Patrum sententia, & totius Ecclesiae consensus; attamen non desunt, qui Exhomologesin nō à Christo, sed à Cōcilio Lateranensi in Ecclesiam esse introductam; atque hinc Cap. Omnis vtriusq; sexus &c. de confitendo proprio Sacerdoti, promanasse cōtendūt. Verūm hī toto errant cœlo. Cōcilium enim non habuit studio, rem nouam, & omnibus retrō seculis inauditam, in Ecclesiam inuehere. Sed Cōfessionem, initio quidē à Christo Domino institutam, quę refrigerente Christianorū charitate, & religione propè neglecta iacebat, ad crebriore vsum reuocare, tempusq; præscribere, quo omnes vtriusq; sexus tenerētur suo Iudici, siue proprio Sacerdoti, sua.

Caput I. De Institutione

sua crimina cōfiteri. Tempus itaq; determinatum confitendi, Ecclesia debet Concilio: at Confessionem ipsam, sicuti reliqua Sacramenta, acceptam fert Christo.

Et quid nī? Si enim non est humane facultatis alicuius Sacramenti materiā, aut formā mutare: num penes Ecclesiam erit, signum aliquod sensibus expositum instituere, quod hominibus ritè dispositis sua vi gratiā conferat? Quodq; ex inimicis D E I, & peccatoribus faciat amicos, & sanctos? Haud existimo. Confessionis autē Sacramentalis eā esse vim, utilitatemq;, vt & peccata remittat, & aeternā enormibus criminibus poenā trāsmutet in temporariam, suo loco manifestū euadet.

Ceterū, Confessionem Sacramentalem Lateranensi Concilio, in quo dictum Cap. (Omnis vtriusq; sexus &c.) cōditum est, antiquiorem esse; testes sunt omni exceptione maiores, Origenes, Hieronymus, Augustinus, Chrysostomus aliq; Patres penē innumeri, qui vita, ante Concilium istud, functi, clarissimam eius in suorum librorum monumentis mentionem fecerunt.

Vt ergo hæc quæstio penitiōis percipiatur, nosse oportet, longè aliud esse, cūm queritur: Num Cōfessio, qualis nunc in vsu est, hoc est, cum omnibus illis ritibus, quibus impræsentiarum peragitur, iuris diuini, sit, an humani; quàm cūm queritur, sitne Cōfessio peccatorum, etiam occultorū, quæ soli Sacerdoti fit,

fit, instructionis, consolationis, & Absolutionis consequendæ gratia, à Christo instituta. Nam, quod ad primū attinet, planè fatemur; Confessionem, qualis nunc agitur in Ecclesia (hoc est, omnem illum confitendi modū, & ritum, qui in Ecclesia Romana observatur) non esse omni ex parte à Christo institutā. Nam quis nescit, cōplures ritus circa Confessionem, iuris esse positiui? Quemadmodum inter alia sunt; confitendi tempus, casuum reseruatō, & pleraque alia, quæ non sunt de substantia Confessionis; sed magis ad decorem, & accuratiorem peractionē Confessionis, quemadmodū in omni Sacramento multos ritus ab Ecclesia institutos videre est, qui non sunt ex ipsius Christi institutione. Vnde cōsequitur, eos, qui argutātur; Confessionem idcirco iuris Diuini non esse, quod non vno eodemq; ritu in vniuersis Ecclesiis, & omni tempore sit obseruata, nostra quidē sentētia haud leuiter falli: *Ritum enim diuersitas nō mutat rei substantiam.* Et, vt Cyprianus ait in Epistola ad Antonianum; Manente cōcordiæ vinculo, & perseverante Catholicæ Ecclesiæ indiuiduo Sacramento, actū suum disponit & dirigit vnusquisq; Episcopus, rationem propositi sui Dño redditurus.

Verū, cūm quæritur: Num Confessio absolutè accepta, nempe, pro agnitione, ac enarratione peccatorum, quæ apud Sacerdotem, per eum, qui grauata habet conscientia,

A a fit,

Totus cōfitemendi ritus; nō est iuris Diuini, sed partim iuris positiui

Capu I. De Institutione

fit, iuris Diuini fit, & an necessaria. Ibi quid respōdendū fit, discite ex sequenti quæstione.

Quæstio *Si non ab Ecclesia, à quo igitur in-*
II. *stituta est Confessio?*

Respōsio. **C**ertissima fide tenendū, ac nullatenus dubitādum est, quin, vt cætera Sacramenta; ita etiam Confessio à Christo fit instituta, id quod necessaria consecutione ex sacris literis facile demonstrari potest.

Ioan., 20.

Ac **P R I M O** omnium, locus apertus est apud Ioannem: Accipite Spiritum sanctum (ait Christus Apostolis) quorum remisistis peccata, remittuntur eis; & quorum retinueritis, retenta sunt. Hic potestatem peccata remittendi, & retinendi Apostolis, & in eis omnibus Sacerdotibus cōtulit, Iudicesq; constituit in causa, quæ est inter **D E V M** offensum, & peccatores offensores, vt eorum iudicio Rei vel ad regnum **D E I** admittantur, vel ab eodem repellantur. Si ergo id incumbit muneris Sacerdotibus, vt inter peccata remittēda, & retinenda diiudicent, atq; hoc iudicium legitime exercere nequeant, incognita causa; hoc est, nisi poenitens peccata exponat; hinc conficitur, peccatorem oportere sua peccata cōfiteri, ne super incognitis temeraria feratur sententia.

S E C V N D O, non minus illustris est locus apud Mattheum, ad demonstrandum, Confessionem esse à Christo institutam, ex

eo

eo, quòd Christus clauēs aperiendi ac claudendi regnū cœlorum Petro promisit. Tibi Matth. 16.

dabo clauēs regni cœlorū (ait) &c. Has clauēs Petro eiusq; Successoribus tribuit atq; concessit post resurrectionem his verbis: Pasce Ioan. 21.

oues meas. Iam si Petrus accepit clauēs regni cœlorum, ac eis vti, hoc est, peccatum ligare et soluere nequeat, nisi, quale illud sit, cognoscat; cognoscere porrò nequeat, nisi pœnitēs ipse sua scelera manifestet: Hinc fit, vt, qui clauēs instituit, etiam Autor sit Cōfessionis.

Quarè ex ipsius Christi institutione omnes tenentur cōfiteri, vt iusta ferri possit sententia, iuxta id Prouerbiorū: Qui iudicat, quod Prou. 13. nouit, iudex iustitiæ est.

Vel, quid soluet, aut ligabit, quid remittet, aut retinebit Sacerdos, si nihil ei confessum erit? Quomodò laborantes, & oneratos vice Matth. 11.

Christi reficiet, qui nescit, ex qua parte premantur, ac vrgeantur. Christus scrutator re- Hier. 17.

num, & cordium, & qui nouerat omnia, interrogat cæcum: Quid vis, vt faciam tibi? Et Luc. 18.

Sacerdos, homo mortalis, alterius conscientie penitus ignarus nō rogabit? Quibus morbis vis succurrā? Diuus Ioannes Chryso-
 L
 stomus requirit, vt cōfidentes DEO (quem nihil latet) non solū nos fateamur peccatores esse; sed & singula delicta computemus, ac recensēamus, quòd aliter homo morborū suorū oblitus, misericordie medicinam nunquam fideliter, ac rectè petierit. Quantò ma-

Caput I. De Institutione

gis homini Sacerdoti enarranda est peccatorum varietas, eorum saltem, quæ conscientia detinent alligatam, non quidem Sacerdotis, sed confitentis gratia, ut dignam possit percipere medicinam.

TERTIO, cum Christus dederit potestatem retinendi & absoluendi, utique non omnia omnibus peccata indifferenter remitti voluit; alias non dedisset potestatem retinendi: Secundum ergo rationis iudicium, potestatem dedit absoluendi, & retinendi. Absoluendi quidem verè poenitentes, & obedientes, retinendi verò peccata, non confitenti, vel perseverare in eis volenti, vel submittere se eorum iudicio nolentium. Hoc autem absque peccatorum manifestatione usque adeò facere non poterant Apostoli, nec Discipuli, nec eorum Successores, ut planè impossibile videatur, intelligere; quomodò quis peccatum aliquod remittere debeat, aut retinere, solvere, aut ligare, cuius nullam habeat cognitionem. Sequitur ergo, quòd per hæc verba, Christus iniunxit peccatoribus manifestationem, seu Confessionem, ut cognita peccatorum diversitate, poenitentes erubescerent, & fructus dignos poenitentia, à Sacerdotibus iniunctos, agerent; alias eis Ecclesiae claves frustra dedisse videretur, qui tamen omnia in sapientia fecit.

Luc. 3.

Aut dicat mihi aliquis, qui discernet Sacerdos; sintne peccata remittenda, vel retinenda, nisi prius eorum audierit varietates? Quo pacto

paſto, quaſo, is (qui Euangelicus ille ſtabu-
larius eſt) vulneribus ægroti vinum & oleū,
veluti prudens medicus, infundet, & accura-
tam eius curam habebit, niſi prius vulnus di-
ligenter inſpexerit, ac morbi radices inueſti-
gauerit? Quomodo per contraria contrariis
medebitur, niſi nouerit vtraque? Neq; enim
ineptiunt, qui, quod à Boëthio dictum eſt, ſi-
militudine quadam huc transferunt, nempe,
Si operam medicantis expectas, oportet vt
vulnus detegas tuum: Quod ſcilicet hac ſimi-
litudine nõ tantum Chriſtus, ſed & Scriptu-
ra paſſim vtatur, medicos anime ad medicos
corporis conferens, qui per fidele miniſteriũ
opitulentur ſaluti, medicinã adhibentes, ni-
mirum fomenta verborum.

Rurſus, qua ratione præoccupatum in ali-
quo delicto Presbyter inſtruet in Spiritu le-
nitatis, niſi delicti ſpeciem (quod Diuina in-
ſtructione amputandũ eſt) perceperit prius?
Quo tandem paſto, ſermone D E I, & testi-
moniis Scripturarũ & exhortatione virtutũ
ſoluet ligatos, niſi vitiorũ nodos, (quibus vt
funibus peccatores cõſtringuntur) arte qua-
dam nõ vulgari, enodari, explicare ac diſſol-
uere curauerit? Quamobrẽ rectè Gregorius,
Videndum, inquit, quæ culpa, aut quæ pœ-
nitẽtia ſit ſecuta poſt culpam; vt quos Omni-
potens D E V S per compunctionis gratiam
viſitat, illos Paſtoris ſententia abſoluat. Tum
enim vera eſt Abſolutio præſidentis, cum
etiam ſequitur arbitrium iudicis.

Luc. 10.

Augusti. in
Pſal. 87. &
in Pſal. 66.

Gal. 6.

Hieron. in
Eſa. ca. 14.

Prouer. 5.

Gregor. in
Ioan. 20.

Caput I. De Institutione

Matth. 5. **QVARTO**, potest idem etiam probari ex illo Matthæi: Nolite putare, quoniam veni solvere Legem, aut Prophetas: Non veni solvere: sed adimplere; idq; hoc modo. Christus implevit legem Moyfis, & omnia, quæ in ea fuerunt contenta & adumbrata, exhibuit; Sed Confessio, & Absolutio Sacramentalis fuerunt in lege Moyfis, adumbrata: Ergo fuerunt à Christo instituta.

Propositio est manifesta ex prædicta autoritate: Assumptio probatur. Quia Sacerdotium Leuiticum, quod erat super carnalia, & corporalia, repræsentabat Sacerdotiū Evangelicum, quod futurum erat circa spiritualia, vt probat Apostolus; qui i concludit, Sacerdotium Leuiticum fuisse transferendū; imò etiam translātū in Sacerdotium Evangelicum. Vnde ait: Translato Sacerdotio, necesse est, vt legis translatio fiat; Sed ad Sacerdotes Leuitici generis pertinebat iudicium lepræ carnalis, quæ figura erat lepræ spiritualis, hoc est, peccati; & leprosi tenebātur ostendere Sacerdotibus locum, & tumorem illius lepræ carnalis: Vnde iussit Christus leprosis, vt se ostenderent Sacerdotibus, sicut præcepit Moyfes: Ergo ad Sacerdotium Evangelicū, siue ad Sacerdotes Evangelicos pertinet, iudicare de lepra spirituali, hoc est, de peccatis, & leprosi spirituales, hoc est, peccatores, tenentur eis ostendere lepram, hoc est, peccatum, quod fit per Cōfessionem, & iudicium per Absolutionem. Et

Et sicut leprosi, qui ostendebant lepram Sacerdoti, cuius iudicio remittebatur ad castra, erant sanati; & qui non se ostendebant, non declarabantur esse sani; ac proinde necessarium erat, eos extra castra versari, & permanere: Sic peccatores ostendentes, & confitentes peccata sua Sacerdoti, cui commissum est iudicium; per eius iudicium, hoc est, Absolutionem, remissionem peccatorum consequuntur; qui verò non confitentur, vel qui confitentur, & non intendunt abstinere, aut satisfacere ad iudicium Sacerdotum, non obtinent Absolutionem, sed manent peccatores, & non sanantur.

Pro quo etiã facit ratio, quia ex quo Christus venit curare vulnera nostra, conueniebat, vt tam perfectus Medicus necessarias, & salutare medicinas nobis relinqueret. Inter alias autem medicinas curatiuas, vna et potissima post Baptismum, est Sacramentalis Confessio, quam Hieronymus dicit secundã post naufragium tabulam.

Hieron. in
cap. 3. Esa.
sup illud.
Ruit, &
Hierusalẽ.
Item super
Amos c. 1.

Item cum solus ille potuerit Sacramenta instituire, qui potest signis sensibilibus efficaciam, & virtutem dando gratiam conferre, DEVS videlicet, cuius solius est gloria & gratiam præstare, & de impio iustum efficere: Consequitur profectò inde Confessionem peccatorum, quæ est potissima pars Pœnitentiæ, à nullo alio, quàm ipso Christo, fuisse institutam, cum sit eiusdem, instituire totum

Caput I. De Institutione

essentiale & partem essentiae. Ideoque etiam
Cō. Trid. Sess. 14. c. 5 Concilium Tridentinum hanc veritatem his disertis verbis definiuit. Ex institutione Sacramenti Pœnitentiæ, iam explicata, vniuersa Ecclesia semper intellexit, institutam etiam esse à Domino integrâ peccatorum Confessionem, & omnibus, post Baptismum, lapsis iure Diuino necessariâ existere; quia Dominus noster IESVS Christus, è terris ascensurus ad cœlos, Sacerdotes sui ipsius Vicarios reliquit, tanquam Præsides, & Iudices, ad quos omnia mortalia crimina deferantur, in quæ Christifideles ceciderint; quò, pro potestate clauium remissionis, aut retentionis peccatorum sententiam pronuntient. Constat enim Sacerdotes iudicium hoc, incognita causâ, exercere non potuisse, neq; æquitatem quidem illos in pœnis iniungendis seruare potuisse, si in genere duntaxat, & non potiùs in specie ac figillatim, sua ipsi peccata declarassent. Ex his colligitur, oportere à pœnitentibus oïa peccata mortalia, quorum post diligentem sui discussionem conscientiam habent, in Confessione recenseri, etiamsi occultissima sint. Hactenus Concilium Tridentinum, quod hanc doctrinam, hoc etiam Canone, confirmauit: Si quis negauerit Confessionem Sacramentalem, vel institutam, vel ad salutem necessariam esse iure Diuino &c. Anathema sit.

Ioan. 20.

Matth. 16.

C. Verbu.

de Pœnit.

dist. 1. Et

C. adhuc.

de Pœnit.

dist. 3.

Cōc. Trid.

Sess. 14.

Can. 6.

An

Annon verba illa ligandi, & soluen- *Quæstio*
 di, remittendi, & retinendi; de fide po- *III.*
 tius, quàm criminum disquisitione
 intelligenda sunt?

Responsio.
Constat eos, qui rebus nouandis student,
 Doctoribus Ecclesiæ non assentiri, qui
 verba ligandi, & soluendi, remittendi, &
 retinendi, disquisitionem quandam crimi-
 num exigere existimauerunt; sed ipsi hæc
 verba ad fidem tantum referunt, vt is soluē-
 dus sit, qui dicat, se tantum credere, sibi per
 Christum esse remissa peccata, et si non con-
 fiteatur eadem speciatim: Is verò solus ligā-
 dus sit, qui Euangelij promissionē respuit,
 verbum Dei auersatur, aut contemnit. In
 summa, qui sibi peccata remitti non credit.

Verum respondemus nos, nequaquã infi- *Orig. Ho-*
 ciari fidem remissionis peccatorum, quam *mel. 1. in*
 in nobis efficit Spiritus sanctus, omnino ne- *Matth.*
 cessariam esse in poenitente, qui velit clauis
 fructum percipere. Nam vt clavis non ape-
 rit seram, nisi sera ad recipiendum clauē sit
 disposita; sic virtute clauium spiritualium
 nō soluitur peccator, nisi mentē habeat hac *Ambro. in*
 fide præparatã. Quò fit, vt Patres interdum *serm. de na-*
 hanc fidē et Spiritum sanctū, qui fide datur, *tali Petri*
 clauē regni cœlestis appellēt, & sine fide præ- *& Pauli.*
 ambula & Spiritu sancto, nec Sacerdos cla-
 uibus dignè vtatur, nec clauēs in peccatorū
 cordibus aperiendis sint efficaces.

A 6

Sed

Caput I. De Institutione

Claues aliud sunt quam Fides.

Matth. 16.

18.

Ioan. 20.

August. de

doct. Chri.

lib. 1. cap.

17. & 18.

Nota ver-

bū Corre-

ptus.

Aug. de Fi-

de ad Pet.

ca. 3.

Matth. 16.

Sed claves nihil aliud esse, quam fidem & Spiritum sanctum, id planè negamus: Nam Apostoli & fidem & Spiritus sancti reuelatione habuerunt, priusquam Christus ipsis claves vel promitteret, vel daret; Ergo claves esse oportet quid præter fidem, hoc est, potestatem quandam, qua in Ecclesia poenitentes, cum accedunt per fidem, ac confitentur, & confessi per tenentes Ecclesie nomine claves correpti soluantur, & ligantur.

In quam sententiam D. Augustinus dixit, Christum has claves ligandi, & soluendi Ecclesie dedisse, scilicet, vt quisquis in Ecclesia, eius dimitti sibi peccata non crederet, non ei dimitteretur: Quisque autem crederet, seque ab his, correptus, auerteret, in eiusdem Ecclesie gremio constitutus, eadem Fide, ac correctione sanaretur. Quisquis enim (vt subdit) non credit sibi dimitti posse peccata, fit deterior sperando, quasi nihil illi melius, quam malum esse, remaneat, vbi de fructu sue conuersionis infidus est. Hæc ille. Neque enim frustra dixit Augustinus, vt quisque in Ecclesia correptus, se à peccatis auerteret, quemadmodum idem alibi dixit: Poenitentiam tunc peccatori prodesse, si eam in Ecclesia Catholica gerat, cui DEVS in persona B. Petri ligandi soluendiq; tribuit potestatem, dicens: Quæ alligaueritis super terram &c.

Quantò ergo rectius & veteres & recentiores Catholici Patres, locum illum Ioannis 20 de

de tali potestate remittendi, & retinēdi peccata (quæ Confessionem præambulā requireret) intellexerunt.

Inter recentiores Hugo Victorinus non contemnendus Autor, sic ait: D E V S homo, homines, qui puri homines erant, participes fecit potestatis suæ, vt officiū eius implerent, pœnitentium Confessionem suscipiendo, vt potestatem eius exercerent, Pœnitentibus, & Confitentibus peccata remittendo, cūm inquit: Accipite Spiritum sanctum &c. Ioan. 20.

Iam, quis est tam stupidus, qui non potiùs ducat Patrum; imò totius Ecclesiæ consensum in interpretandis Scripturis, singularibus quorundam, atq; exoticis sententiis anreponere? Præsertim cūm Patrum sententia Christi verbis quàm maximè cōsentanea sit, præcipuè si fines Absolutionis, & clauū in Ecclesia relictarum intuearis?

Nobis certè plurimùm hallucinari videntur, qui per verbum (retinere peccata) nihil aliud intelligunt, quàm relinquere eum, qui verbum D E I auersatur, suo errori; existimātes locos Euangelicos, qui de clauibus sunt, quod ad retentionem, seu ligationē attinet, nihil aliud continere, aut velle, quàm quod Christus tradidit apud Matthæū: Quicumq; non receperit vos, neq; audierit sermones vestros, exeñtes foras de domo, vel ciuitate, excutite puluerē de pedibus vestris &c. Nā quis non videt, clauis ad soluendos, vel ligandos fratres,

Quid p ver
bū (remit
tēdi pecca
ta) intelli
gatur.

Discrimen
locorum.

Matth. 10.

Ioan. 20.

Caput I. De Institutione

fratres qui de Ecclesia sunt, Ecclesiae traditas esse? Locus autem ille Matthæi: De his qui foris sunt, loquitur, fidem in Christum, & Euangelium repudiantibus vel corruptentibus, qui non clauium virtute; sed infidelitate sua, & proprio iudicio condemnantur; quos tanquam deploratos, nisi resipuerint, relinquendos Euangelium & Apostoli tradiderunt. De quibus Paulus dixit: Quid enim mihi de his, qui foris sunt, iudicare?

I. Cor. 5.

Quæstio *Quid respondendum iis, qui eò, q̄ Christus nullibi hanc secretam peccatorum Confessionem expressis et disertis verbis præceperit; Christianos nequam ad eam alligandos esse, contendunt?*

Responſio. **N**ihil aliud illis responderi debet, quàm quòd tantum verbis inanibus sophisticentur. Christus ægrotis medicum, oneratis, ac laborantibus refectorem ac cõsolatorem ostendit. Ergone tibi videtur is ægrotus (qui reconualescere valet) satis præcepisse, vt medicum adeat, qui medicinam ostendit? Quin ægrotis, vt ad medicum properet, præceptis non est opus; sed morbus ipse satis interpellat infirmum, qui docet non bene habentibus, sed malè habentibus opus esse medico.

Matth. 9.

2. Cor. 9.

Tace.

Tacemus interim, quòd Christus nō cunctos, sed voluntarios nos ad salutem perducit: Libera est fides; Libera sunt Sacramenta; adeò, vt nemo vel ad Baptismum capiendum cogendus sit. Quis tamen ob id neget, Baptismum non esse necessarium, aut præceptū volenti regnū DEI intrare? Ad eundem modum nemo delinquentem absolutè cogit, vt confiteatur; attamen si velint certū testimonium remissionis peccatorum, quæ eum angunt, accipere, necessè est, vt Absolutioni Confessionem præmittat.

Et vt pertinacissimè negēt, hanc Confessionē, quæ Sacerdoti fit, in Scripturis habere mandatum; nunq̄ tamen demonstrabūt, Absolutionem (Diuinum illud beneficiū) vlli hominum vnquā in Ecclesia fuisse impensum, nisi primū confessō.

Quamobrè, cū & ipsi fateantur, Absolutionē Sacerdotis esse liberalē promissionē, & preciosissimum thesaurum gratiæ DEI, in quo DEVS nobis exhibeat, & proponat suam misericordiā, et remissionem peccatorū; proindeq; Christiano etiā nomine eum indignum esse, qui hunc tā preciosum thesaurum cōtemnat; imò qui non summo desiderio eundē quærat, & amplectatur: Consequens est, vt cogantur, nolint, velint, fateri, hanc Confessionem haud esse de numero eorum, quæ Christiano homini criminibus obruto, liberum sit vel facere, vel omittere.

Nam

Caput I. De Institutione

Nam si omnino liberum facis Christiano, ut confiteatur, vel non confiteatur, ut sibi dicat, occultè ago, apud DEVM ago, nouit DEVS, qui mihi ignoscit, què in corde ago: Ergo, (quemadmodùm inquit quidam Virpius) sine causâ dictum est; Quæ solueritis in terra, erunt soluta & in caelo? Ergo sine causâ clauis datae sunt Ecclesiæ? Frustramus Euangelium DEI, frustramus verbum Christi; si promittimus vobis, quod ille negat, nonne vos decipimus? Quanto rectius ergo idè ille colligit, agendam esse poenitentiam, qualis in Ecclesia DEI agitur, ut pro nobis & Ecclesia oret, quàm isti, qui peccatores à Confessionis necessitate absoluunt.

Matth. 18.
Aug. in li.
50. Hom.

Inexplorati ad communionem non admittendi.

Præterea etsi liberam faciant isti Confessionem auricularem, ut vocant, fatentur tamen & ipsi retinendam esse eam in Ecclesia, ne prorsus inexplorati contra præceptum Paulinum ad communionem admittantur.

Quæ cum ita se habeat, nec inficiuntur illi, eum hominem, qui vel negligit, vel contemnit tam pretiosum Absolutionis thesaurum (non hominis, sed DEI verbum & munus) hunc ne quidè Christianum dicendum; sed à communionem arcendum, quod cõtemnat id, quod Christiano contemnere non licet, eoq; contempto committat, ne remissionem peccatorum accipiat, ac certum de se signum præbeat, quod Euangelij cõtempitor sit. Quam, inquam, hæc illi multis exaggerent, non videmus,

mus, cur tam sint iniqui huic Confessione secreta, qua sine, is thesaurus non percipitur, & tam grauis censura incurritur.

Habétne Cōfessio Secreta peccatorum exemplum, & testimonium in Scripturis.

Quaestio V.

HIC nullis certabimus argumentis cum contentiosis, sed tantum opponemus eis auctoritatem magni illius Basilij, quae apud omnes Catholicos haecenus fuit sacrosancta. Is cum Sacerdotibus confitendum esse asseruisset, assertionem suam exemplis, & testimonio Scripturae confirmat: Sic, inquit, & hi, qui antiquitus poenitebant, inueniuntur apud sanctos confessi esse peccata sua: Scriptum est enim in Euangelio; Quia Ioanni Baptistae confitebantur populi peccata sua: Et in Actibus Apostolorum, Apostolis hi, qui baptizabantur. Haec ille.

Responso.
Bas. in reg.
Monach.
cap. 21.

Marc. 3.
Act. 19.

Sillex DEI est, auricularis Confessio; quae ausus est Nectarius Constantinopoli eam refigere ac conuellere?

Quaestio VI.

Refert quidem Sozomenus Episcoporum constitutione vnum esse presbyteris peculiariter destinatum fuisse, ad quem accedentes hi, qui deliquerant, delicta propria fatebantur.

Responso.

rentur.

Caput I. De Institutione

Calvinus
malè remo-
tionē pres-
byteri pœ-
nitentialis,
interpre-
tatur auri-
cularis Cō-
fessionis
abrogatio-
nem.

Nectarius
nō sustulit
Confessio-
nē, sed ad-
ditionē de
vno certo
aliquo pres-
bytero, pœ-
nitentibus
p̄ficiendo.
Additio ab
Episcopis
antiquo Ec-
clesiæ Can-
oni adie-
cta.

rentur. Presbyterum, inquam, bonæ con-
uersationis, seruantemq; secreti, ac sapien-
tem, qui secundum vniuscuiusq; culpam in-
dicebat & mulctam, & hoc vsq; ad sua tem-
pora diligenter in Occidentalibus obserua-
tum fuisse Ecclesiis, & maxime apud Roma-
nam. Ac Constantinopoli quoque fuisse ser-
uatum, ait, donec facinus à Diacono admis-
sum est in matronam quandam: Ob quod
Nectarius illius Ecclesiæ Episcopus pœni-
tentialem Presbyterum, hoc est, pœnitenti-
bus p̄fectum amouit. Sic habet Sozome-
nus, & Historia tripartita. Ioānes verò Cal-
uinus huiusmodi Presbyteri secundum con-
stitutionem Episcoporum ordinati remo-
tionem intelligit & interpretatur abroga-
tionem ritus, ac moris confitendi, & auricu-
laris Confessionis. In quo manifesta vitur
calumnia: Non enim Confessionem, cuius
antiquissimus in Ecclesia vsus est (vti ex hi-
storia totius negotij liquidissimò constat)
Nectarius abrogauit, nec abrogare potuit;
sed additionem solam, quam propter No-
uatum eiusq; hæresim Episcopi adiecerant
priori & antiquo Ecclesiarum Canoni, siue
regulæ, de confitendis peccatis Sacerdoti.
Habebat autem hæc adiectio, quòd cer-
tus quidem Presbyter pœnitentibus p̄fice-
retur, apud quem omnes, qui post Bapti-
smum prolapsi essent, peccata sua confite-
rentur; dicit enim Socrates, & similiter So-
zome-

zomenus, quod Sacerdotibus placuit institui Presbyterum aliquem, ad quem, qui deliquerant, accedentes, quæ gessissent, confiterentur: Priùs enim liberum erat, ex pluribus Presbyteris per Episcopum constitutis, vnum aliquem eligere; quod clarè testatur historia Serapionis apud Eusebium.

Euse. lib. 6.
cap. 44.

Obligabatur quoque pœnitentiarius Sacerdos, per hanc appendicem (vt habet Sozomenus) ad referendum Episcopo audita peccata, maximè enormia, quamuis secreta, quæ postea ipse publicè recitabat in Ecclesia: Ait enim, Propterea ab initio visum est Episcopis peccata annũtiare, siue promulgare, quasi in theatro, teste multitudine Ecclesiæ.

Huius autem additamenti obseruatione, natum est scandalum populi, & accepta occasio sæuiendi in Sacerdotes: Hoc enim facinus cognouit ex recitatione facta, iuxta illud Episcoporum additamentum, propter quod visum fuit Nectario, quod ipsum abrogare cõueniret. Nihil igitur commune habet abrogatio huius additamenti, cum abrogatione Cõfessionis, de qua erat antiquus ab Ecclesiis Canon receptus, vt fieret apud Sacerdotem de omnibus peccatis.

Abrogatio
additamenti nihil habet cõmune cum abrogatione Cõfessionis.

Cur Chrysostomus, tam sanctus Episcopus, Confessionem auricularem suo tempore non seruauit, si à Christo est instituta?

Quæstio
VII.

Profe-

Caput I. De Institutione

Responſio. Proferuntur quidē ab iis, qui Confessionem peccatorum apud Catholicos vsitam ferre non poſſunt, aliqua loca, quibus pro confirmanda opinione ſua, nituntur. Ex quibus vnum aut alterum proferemus, eiq; claram adhibebimus reſponſionē. Peccata,

Chryſoſt. ſcribit quodam in loco Chryſoſtomus, tua hom. 2. in dicit, vt deleas illa. Si confunderis alicui dicere, quae peccāſti, dicit, quodam die ea in anima tua. Non dico, vt confitearis conſeruo tuo, qui exprobrat, dicit Deo, qui curat ea. **Peenit. & Confes.** Peccata tua ſuper ſtratum confitere, vt ibi ſua mala quotidie conſcientia tua recognoſcat. Item: Nunc autem neque neceſſarium eſt praſentibus teſtibus confiteri, cogitatione tua, fiat delictorum exquisitio; ſine teſte fit hoc iudicium, ſolus DEVS te confitentem videat. Item: Non te in ſeruorum tuorum theatrum duco, non hominibus peccata tua detegere cogo. Repete coram DEO conſcientiam tuam, & explica.

Verū errant ij, qui dictis locis ſecretam peccatorum Confessionem, apud Catholicos vsitam oppugnare nituntur toto caelo: Iſ enim & ſimilibus locis Chryſoſtomus, non Confessionis, ſed appendicis tantum, per Episcopos, ob Nouati haereſim, Confessionem adiectae, cuius proxima quaestione mentionem fecimus, abrogationem teſtatur. Id quod ipſa verba eius, ſi quis ea penitus introſpiciat, apertiffimē docent, dum quaſi ad verba

Sozomeni

Sozomeni de theatro alludit, inquiens: Non te in conseruatorum tuorum theatrum duco &c. Nequaquam igitur conscientias hominum vinculis Confessionis liberat, quibus Diuina lege constringuntur; sed gratulatur, populum liberatum esse magno illo onere, quod propter haeresim Nouati, Episcoporum constitutione Confessionis adiectum fuerat.

An non Iacobus, scribens: Confitemini alterutrum peccata vestra; potius quam *Questio VIII.*

Christus, Sacramentalem Confessionem instituit? *Iacob. 5.*

Responſio.
 CUM tota Ecclesia Sacramentum aliquod instituire non possit, multo minus vnus homo, quantumuis sanctus. Ideoque dictis verbis non tam institutam à Iacobo & præceptam Sacramentalem Confessionem, quam eam, quæ pridem à Christo ipso instituta esset & præcepta, promulgata, rectè viri quidam pij & docti existimauerunt.

Neq, mouere quenquam debet vox hæc, alterutrum, vt putet eam ad Sacramentalem Confessionem, quæ Sacerdoti fit, referri non posse. Vir fuit excellens & doctrina & vitæ sanctimonia Hugo de S. Victore, Bernardi æqualis: Is cum adduxisset hunc locum Iacobi: Quid est, inquit, alterutrum? Ac mox respondet: Non solum homo DEO, sed inter vos alter alteri, homines hominibus, oues pastoribus.

Hugo libr. 2. de Sacramētis, parte 14. ca. 1.

Caput I. De Institutione

pastoribus, subiecti praelatis, ij, qui peccata habent, iis qui peccata dimittere potestatem habent.

Beda in Iacob. c. 5.
2. Cor. 11. In quam sententiam Beda quoque verba hæc Iacobi interpretatur, idq; meritò: Nam quia multi, vt ait ad Corinthios Paulus, propter peccata infirmantur, infirmos Iacobus admonet, vt accersitis Presbyteris primùm confiteantur, vt subinde ipsi orent pro illis.

Matth. 5. Dicens ergo, Confitemini, non se infirmat autorem legis; sed id admonet, quod Christus instituerat. Præmiserat enim similiter, dicens: Nolite iurare neque per cælum, neque per terram &c. & tamen id non dicebat tanquam præcepti autor, sed tanquam vel promulgator vel admonitor Diuini mandati. Similiter quoque Petrus dixerat, Pœnitentiam agite, & baptizetur vnusquisq; vestrùm. Quod ergo Iacobus admonet, signum est Diuini præcepti. Igitur quòd

Actor. 2. ait, alterutrum, scitè interpretatur Hugo: Etenim cùm Apostolus præmonuerat induci Præsbyteros, hoc est, Sacerdotes Ecclesie, illic insinuauerat Confessionem illis esse faciendam. Ait autem, alterutrum, id est, alteri, putà, homo homini, ac si dixisset: Nò satis est hominem DEO confiteri, vt Dauid, qui aiebat, Dixi confitebor iniustitiam meam Domino; sed homini etiã propter DEVM.

Psal. 31.

Hugo. vt supra.

Itaque, alterutrum, non id sonat, quod vnusquisq; promiscuè vnicuiq;, putà, laicus
laicus

laico: Sed alterutrum, idem est, quod inter vos, scilicet homines hominibus, oues pastorum, subiecti praelatis, preterquam, quod & Sacerdotes Sacerdotibus inuicem confitentur. Quapropter quod ait: Et si in peccato sit, remittetur ei, non solum refertur ad Presbyterorum orationem, qui orabant pro infirmo; quasi illa sola sit futura remissionis causa: Sed ad Absolutionem Sacramentalem, qua oratione precedere debet. Et ideo subdit: Confitemini alterutrum peccata vestra, & orate pro inuicem, ut saluemini. Non solum orate, ut saluemini: Sed confitemini ut saluemini. Quare hoc potissimum loco fundatur necessitas Confessionis in articulo mortis.

Accedit in eandem sententiam Augustinus, de visitatione infirmorum, ubi contra illos, qui dicebant, satis esse confiteri DEO, hunc locum adducit, quod scilicet, necessarium sit, confiteri alterutrum, puta, homines hominibus, non quibuslibet, sed accersitis Presbyteris.

Aug. lib. 2.
de Visitat.
infirm. c. 4

*Estne Obligatio confitendi vocaliter
Sacerdotibus, de Iure Diuino,
an solo humano?*

*Questio
IX.*

*C*um Confessio hec Sacramentalis, de qua loquimur, se extendat ad peccata occultissima,

Responso.

ama,

Caput I. De Institutione

fima, & secreta cordis, in quibus Ecclesia, aut puri homines potestatem non habent obligandi vel prohibendi: Sequitur, quod præfata obligatio confitendi, non est de iure humano. Primum indubitata veritatis esse impresentiarum statuimus; Secundum probatur: Ecclesia non potest ferre legem de actu aliquo, cuius transgressorem punire non potest: (Frustrà enim daretur lex; si legislator in transgressores vim non habeat coactiuam.) Sed Ecclesia actus occultos cordis punire non potest, nec eorum omissionem: (Quandoquidem homines non iudicant, nisi ea, quæ patent: DEVS autem intuetur cor, qui solus est scrutator renum & cordium; & huiusmodi secreta Diuino iudicio sunt reserua- ta, vt dicitur capit. Qualiter & quando, de accusationibus, & de Simonia in multis capitib.) Superest ergo huiusmodi Confessionem secretam, quæ ad occultissima cordis peccata se extendit, esse de Iure Diuino, non de humano.

Hier. 17.

Ioan. 5.

Secundò probatur ex illo Ioannis: Pater non iudicat quenquam, sed omne iudicium dedit Filio. Et paulò post: Potestatem dedit ei, iudicium facere, quia Filius hominis est. Iam, si omne iudicium dedit Filio, pro vt Filius hominis, & homo est: Igitur Christo, pro vt homo est, conuenit, peccatores iudicare; non solum in fine mundi, sed etiam in præsentì vita, dignos ad DEI gratiam ad-
mitten-

mittendo, indignos verò reprobando. Quare necessarium est, vt peccatores se Christo præsentent, qui, cum secundùm veritatē humanæ naturæ, & substantiæ corporaliter præsens in terris nō fit, sed Vicarios suos Sacerdotes reliquerit, quibus potestatem iudicandi in causâ peccatorum concessit: Consequens est, quòd teneantur peccatores se Sacerdotibus præsentare; vt per eos iudicentur. Iudicari autem non possunt, nisi præuia Confessione. Igitur Confessio iuris est Diuini, non etiam humani.

TER TIO, confirmatur ex illo Ioannis: Stans, inquit, in medio discipulorum, dixit Ioan. 20. eis: Pax vobis. Sicut misit me Pater; & ego mitto vos. Hoc cum dixisset, insufflauit, & dixit eis: Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata; remittuntur eis: Et quorum retinueritis, retenta erunt. Ex hoc loco discimus; Apostolos à Christo mitti, quemadmodùm ipse à Patre missus est. Missus est autem cum potestate ligandi & soluendi; remittendi & retinendi peccata, quam hîc communicat Apostolis.

Igitur, quemadmodùm absque Christo mediatore, nemini fas est sperare delictorum condonationē à D E O Patre; ita quoque quisquis Christi ordinationem, ipsiusque Vicarios, Sacerdotes, remittendorum, & retinendorum peccatorum, potestate præditos, neglexerit, aut contempserit; non
B est, quòd

Caput I. De Necessitate

est, quod se impetraturum quicquã sibi persuadeat. Quod si ita est (est autem vero, vt ita dicam, verius) si inquam, penes Sacerdotes est potestas absoluendi à peccatis, in causã, quã est inter DEVM, & peccatores, iudicandi; Ipsi autem iudicare non possunt, nisi causã cognoscant, & peccata: Hęc autem cognoscere non possunt; nisi prauia ipsorum delinquentium Confessione. Igitur Confessio iure Diuino est necessaria. Confirmatur hoc, ex illo Matthæi: **Matth. 18.** Quę ligaueritis in terris, erunt ligata in cœlis: Quę solueritis, erunt soluta & in cœlis. &c.

Iacob. 5. **QVARTO**, probatur ex eo, quod dixit Iacobus in sua Canonica: Confitemini alterutrum peccata vestra, vt saluemini. Qui quidem Apostolus, etsi non fuerit, nec esse potuerit, huius Sacramenti institutor; potuit tamen esse, & fuit promulgator: Sicut & idem Iacobus Sacramentum extremę vntionis ibidem promulgauit, quod à Christo creditur institutum. Afferunt etiam ad **Rom. 10.** id, illud Pauli ad Romanos: Corde creditur ad iustitiam, ore autem fit Confessio ad salutem. In quo, Apostolus Christi instituta sciens, videtur nobis intimasse necessitatem vocaliter confitendi.

LUC. 17. **QVINTO**, probatur ex eo, quod Christus ad leprosos, qui curari à lepra petierant, dixit: Ite, ostendite vos Sacerdotibus. In quo

In quo Christus figuratiuè videtur peccatoribus præcepisse, si velint misericordiam obtinere, vt se Sacerdotibus præsentent, vt eorum iudicio impetrent, peccatorum condonationem. Quandoquidem per leprosos, peccatores, per lepram, peccatum, per ostensionem, qua se debebant Sacerdotibus ostendere, Confessio, & vitæ manifestatio figuratur. Per iudicium verò legalis Sacerdotis, Absolutio Sacramentalis significatur.

Vide argumentū 4. q. 2. Vbi hæc res fusiùs explicatur.

SEXTO, probatur per hoc, quòd Christus contulit Petro, & Sacerdotibus clauas Ecclesiæ, per quas possint regnum cœlorum his, quos dignos esse iudicauerint, aperire. Igitur necessarium est, vt peccatores, qui regnum cœlorum introire volunt, Sacerdotibus se præsentent, & peccata confiteantur; vt per eorum iudicium, regnum cœlorum eis aperiat, quod, ob ipsorum peccata, clausum fuerat. Aliò qui, si id necessarium non esset, sed possent peccatores per solam cordis pœnitentiam saluari, & regnum cœlorum intrare, frustra huiusmodi clauas essent Ecclesiæ collatæ.

DENIQUE, hanc, qua de agimus, Confessionis necessitatem, pleriq; Doctores probant ex eo, quod supra citatum est ex Ioanne. Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis; & quorum retinueritis, retenta sunt. Sumpta secunda parte huius clausulæ, quia,

Ioan. 20.

Caput I. De Necessitate

vt Glossa illic habet, Sacerdotes retinere peccata, non est, censuram aliquam, aut sententiam ferre, ad ea retinendum; sed est, Sacerdotes ea non remittere: Ita, vt retinere opponatur ei, quod est remittere. Iam consecutio videtur aperta, Christus illic loquitur ad Sacerdotes de peccatoribus, dicens: Peccata, quæ vos peccatoribus remisistis, ego remittam: Quæ autem vos non remisistis, nec ego remittam.

Cum autem necessarium sit peccatori, ad ipsius salutem, vt D E V S illi peccata remittat; hoc verò non faciat, nisi per Sacerdotes: A Sacerdote autem remitti non possint, nisi peccata eidem innotescant: Innotescere illi non possunt, nisi ipse peccator, qui sui conscius est, ea Sacerdoti detegat. Igitur à primo ad vltimum, necessarium est peccatori, peccata sua Sacerdoti detegere. Hæc consecutio procedit, etiam seclusa omni iuris humani dispositione. Superest ergo, quòd obligatio & necessitas vocaliter confitendi Sacerdoti, sit de iure Diuino.

Questio X. Estne de necessitate salutis, Sacerdotibus confiteri?

Responso. **V**Ocalis Confessio, dubio procul, de necessitate salutis est, ideoque Concilium Tridentinum, id, hoc Canone confirmavit: Si quis negauerit Confessionem Sacramentalem, vel institutam, vel ad salutem necessariam

fariã non esse de iure Diuino: Anathema sit.

Præterea, antequam Concilium illud indiceretur, erat Confessio à Christo non solum instituta, sed nobis sub præcepto tradita; modò autem de necessitate salutis est, Christi præcepta seruare.

Ad hæc, etiam necessarium est ad salutem id, sine quo peccata à D E O non remittuntur: Huiusmodi autem est Confessio Sacramentalis. Igitur absque salutis periculo prætermitti non debet.

Cùm Christus in Euangelio Decalogi quidem, nullibi autem Sacramentalis Confessionis mentionẽ faciat; quomodò tanquam necessaria ad salutem requiritur?

*Questio
XI.*

SI Confessio peccatorum propterea non esset necessaria ad salutem, quòd nulla eius in Decalogo mentio fiat; eodẽ modo probari posset, non esse de necessitate salutis, fidem, nec Baptismum, nec aliud Sacramentum; imò nec pœnitentiam cordis: Cùm de his in Decalogo expressã mentio non fiat; sicut nec de vocali Confessione. Idèò dicendum, non opus esse, omnia, quæ de necessitate salutis sunt, in Decalogo expressè contineri. Nec idèò dixit Christus: Si vis ad vitam ingredi, serua mandata; quia velit so-

Responso.

Matt. 19.

Caput I. De Necessitate

Iam eorum obseruantiam præcisè ad vitam sufficere; sed voluit significare; neminem, nisi mandata seruet, vitam æternam habiturum. Eodem modo dicitur ad aliud.

Aliter potest responderi; omnia DEI præcepta ad Decalogum quodammodò reduci. Vnde ceremonialia ad præceptum de Sabbatho sanctificando referuntur, quod extendi solet ad cultum Diuinum, quem à nobis exigit DEVS, ad quem pertinet præceptum, de Sacramentis administrandis, vel suscipiendis, traditum.

Quæstio XII. Ezech. 18. Cùm DEVS per Prophetam palàm pronuntiet, se, quacunq̃ue hora peccator ingemuerit; iniquitatum eius nolle recordari: cur insuper à contrito Confessio peccatorum tanquam necessaria ad salutem requiritur?

Respõsio. PEccator, etiam cùm assecutus est gratiam per cordis poenitentiam, tenetur nihilominus ob præceptum, tam DEI, quam Ecclesiæ, confiteri Sacerdoti.

Nec obstat illud argumentum, quòd cessante ratione, & causã legis, ipsius quoque legis vis, & obligatio cesset. Et cùm ratio & causã, ad quam Confessio instituta est, sit

est; fit peccatorum remissio: Hæc autem remissio per contritionem iam facta fit; ideò sequi, quòd cesset quoque vis præcepti, de confitendis peccatis Sacerdotibus.

Non, inquam, obstat hoc, quia DEVS à peccatore offensus; etiam si propter penitentiam cordis culpam ei remittat; id tamen loco satisfactionis à peccatore exigit, ut coràm suo Vicario se humiliet, & confiteatur, Absolutionemque petat. A quo nisi absoluetur, dicitur quodammodò in peccatis permanere; etiam si culpa fuerit per contritionem remissa. Quare, remissa culpa, manet adhuc ratio, & causa præcepti; nimirum ut DEO satisfiat eo operum genere, quod ipse à nobis exigit. Cùm alia ratione illi satisfacere iustè non valeamus.

Estne Confessio adeò necessaria ad salutem, sicut Baptismus; ita ut nunquam liceat illam omittere?

*Quæstio
XIII.*

Confessio non est adeò necessaria ut Baptismus. Nam puer sine actuali Baptismo non potest saluari; potest autem homo adultus salutem consequi sine actuali Confessione.

Responsio

B 4 Sed

Caput I. De Necessitate

Sed vtrum, cum quis potest confiteri, possit aliquando omittere Confessionem? Respondeo, magnum esse præceptorum Diuinorum numerum. Vnde, si quando quis posset confiteri sine transgressione præcepti alicuius Diuini: Teneretur confiteri, etiãsi pateretur rerum suarum iacturam. Si verò simul concurrat aliud præceptum Diuinum cum Confessione, & præceptum Confessionis non possit impleri, sine alterius præcepti transgressione: Si illud est maius (maximè de iure naturali) tunc non tenetur confiteri; quale est non scandalizare. Vnde si poenitens aduerteret, sua Confessione scandalizatum iri Confessarium: Sanè ad ei confitendum neutiquam obligatur.

Questio Sempërne in Ecclesia Catholica, à temporibus Apostolorum, Confessio peccatorum tam necessaria fuit habita, vt sine ea, adultis non remittatur peccatum?

Respõsio. **M**aximè: Et id potest grauissimis plurimorum SS. Patrum & Doctorum Ecclesiæ testimoniis clarissimè comprobari. Post Apostolos primi numerantur, Clemens Petri successor, & Dionysius Areopagita Pauli discipulus, vterque Martyr. Ille satis per-

tis perspicuè hanc Confessionem (qua conscientiam apud Sacerdotem exoneramus) hisce verbis asserit: Si fortassis, inquit, in alicuius cor, vel liuor, vel infidelitas, vel ali-

Cle. epi. 1.

quod malum latenter irrepsit, non erubescat, qui animæ suæ curam gerit, confiteri hæc ei, qui præest (nimirum Sacerdoti) vt ab ipso per verbum & consilium salubre curetur; quò possit fide integra, & bonis opibus pœnas æterni ignis euadere, & ad perpetua vitæ gaudia peruenire.

Et iterum. Quòd in nauigatione Pelagi humanæ vitæ ferendi sunt vomitus, & succussiones, & agitationes, cum ex Confessione peccatorum, & reiectione criminum, velut malè congregati in visceribus fellis eiectione facienda est, & abiicienda prorsus à corde, intrinsecus latens amaritudo peccati; si qua fortè ex desiderijs iniqua, velut ex cibis noxiis congregata est, quam vtique cum euomuerit quis, & abiecerit, ingentis ægritudinis liberabitur morbo; si tamen post vomitum, quæ ad sanitatem pertinent, sumat.

Alter, nempe Dionysius, Demophilum Monachum acriter increpat, quòd impium ad pedes Sacerdotis procidentem, ac confidentem, verecundè se ad peccatorum remedia quærenda venisse, calce reiecerat, & usurpato Sacerdotali officio, Sacerdotem communionem dantem lapsò, conuitiis la-

Dionys.
Areopa. ad
Demoph.

B 5

ceraue-

Caput I. De Necessitate

cerauerat : Subindeque (vir ille sacer) diffinit omni ratione carere, DEI causa, peruertere Diuinitus traditum ordinem, quod distinctiones, ordinesque confundere, sacratissimas DEI sanctiones & iura transgredi sit. Nimirum indicans hanc confitendi rationem ex iure Diuino promanare ac descendere.

Tertull. de poenit.

Tertullianus vicinus Apostolicorum temporum, testatur non facti solum, verum et voluntatis delicta vitanda, & poenitentia purganda esse, sic, ut non sola conscientia proferatur, sed aliquo etiam actu administratur, qui magis Graeco vocabulo (nempe Exhomologesis) exprimitur, quem pro-

Exhomologesis qd.

sternendi & humiliandi hominis disciplinam vocat, conuersationem iniungentem misericordiae illicem: Et postea inter opera poenitentiae recenset, Presbyteris aduoluit; atque arguit eos, qui hoc opus ac publicationem sui, aut suffugiunt, aut de die in diem

Pudor intolerandus occulta nolite confiteri.

differre praesumunt, pudoris magis memores, quam salutis: veluti illi, qui in partibus verecundioribus corporis contracta uexatione, conscientiam medentium vitant; & ita cum erubescencia sua pereunt:

Secunda subsidia, post lapsum in Confessione.

quem pudorem subinde intolerandum pronuntiat, modis omnibus persuadens, ut peccator in Exhomologesi, secunda subsidia statuat,

tuat, suam salutem ne deserat, aggredi que
ne cesset id, quod sciat mederi sibi. Atque
alibi ait, DEVM Adam ad Confessionem
peccati prouocasse, vt scilicet conderen-
tur nobis exempla confitentium potius
peccatorum, quam negandorum, vt iam
tunc initiaretur Euangelica doctrina: Ex ore
tuo iustificaberis, & ex ore tuo condemna-
beris. Matth. 12.

Origenes, Ecclesiarum post Apostolos
magister (vt Diuus Hieronymus ait) ver-
ba ac sententiam Clementis, vt videtur,
imitatus, sic habet: Vide quid nos edoceat
Scriptura Diuina; quia oportet peccatum
non celare intrinsecus. Fortassis enim sicut
hi, qui habent intus inclusam escam indi-
gestam, aut humoris vel phlegmatis sto-
macho grauius imminet, si vomuerint,
releuantur: Ita etiam hi, qui peccauerunt,
siquidem occultant & retinent intra se pec-
catum, intrinsecus vrgentur, & propemo-
dum suffocantur à phlegmate, vel humore
peccati. Si autem ipse sui accusator fiat, dum
accusat seipsum, & confitetur, simul euo-
mit delictum, atque omnem morbi dige-
rit causam. Tantummodò (vt subiicit) cir-
cumspice diligentius, cui debeas confiteri
peccatum tuum, proba prius medicum, cui
debeas languoris causas exponere, qui sciat
infirmari cum infirmante, flere cum flen-
te, qui condolendi ac compatiendi noue-
rit disci-

Origen. in
Psal. 37.

Medicus,
hoc est, Cō-
fessarius sa-
cerdos, qua-
lis deligen-
dus.

Caput I. De Necessitate

rit disciplinam. Ut ita demum, si quid ille dixerit, qui se prius eruditum medicum ostenderit, & misericordem, si quid consilij dederit, facias, & sequaris, si intellexerit, & praeuiderit talem esse languorem tuum, qui in conuentu totius Ecclesiae exponi debeat & curari; Ex quo fortassis & caeteri aedificari poterunt, & tu ipse facile sanari: multa hoc deliberatione, & satis periti medici illius consilio procurandum est.

Cyp. serm.
de lapsis.

Origeni Graeco, Cyprianum Latinum, illustrem Ecclesiae Doctorem, & Martyrem, annectamus. Is modis omnibus cohortatur, ut non modò manifesta, sed & latentia peccatorum vulnera detegamus, & occulta solaque cogitatione perpetrata delicta confiteamur. Et ut planè videas, eum Confessionem secretam, quae Sacerdoti fit, admodum probasse, eandemque tum in vsu fuisse, sic ait: Denique quando & fide maiori, & timore meliori sunt, qui, quamuis nullo sacrificij aut libelli facinore constrikti; quoniam tamen de hoc, vel cogitauerunt, hoc ipsum apud Sacerdotes D E I dolenter & simpliciter confitentur, Exhomologesin conscientiae faciunt, animi sui pondus exponunt, salutarem medelam, paruis licet & modicis vulneribus exquirunt, scientes scriptum esse, D E V S non irridetur. Et post pauca.

Confessio
occultorū.

Gal. 6.

Et post pauca.

Confi-

Confiteantur, inquit, finguli, quæso vos fratres delictum suū, dum adhuc qui deliquit, in sæculo est, dum admitti Confessio eius potest, dum satisfactio & remissio facta per Sacerdotes, apud Dominum grata est.

Ibidem.

Alibi hunc rectè agere pœnitentiam ait, qui diuinis præceptis mitis & patiens, & Sacerdotibus DEI obtemperans, obsequiis suis, & operibus iustis Dominum promeretur.

Huic iungendus est Nicephorus Cartho-
phylax, qui ad Theodosium Monachum sic
scribit: Ligandi soluendiq; Prouincia Põ-
tificibus ipsis à clementissimo DEO nostro
demandata est. Siquidem ad Petrum ait:

Niceph. ad
Theodos.
Monach.

Quæcunque ligaueritis, ligata: & quæcun-
que solueritis, soluta erunt. Vnde (vt subi-
cit) olim omnes oportebat ad ipsos Ponti-
fices accedere, suaq; illis occulta prodere, &
sic vel reconciliationē, vel repudium ferre.

Matth. 16.

Ignoro autem, inquit, quî factū sit, cur hæc
minùs obseruetur; quamuis existimē Pon-
tificates negotij tædio, frequentiq; multi-
tudinis turbulentia defatigatos, id operæ
ad monachos trāsmisissē, ad eos scilicet, qui
verè probati sunt, aliisque valeant esse uti-
les. Ecce, quàm perspicuè vir ille pius, mo-
rem confitendi Sacerdotibus, ex Diuinis li-
teris asserit ac comprobat.

Ocultorū
secreta Cõ-
fessio anti-
quissima.

Non obscuriùs Magnus ille Basilius, &

Caput I. De Necessitate

- Basi. in reg. ipse Græcus, hanc Confessionem secretam
Mon. c. 21. testatur. Locus est ex Dialogo, qui Regula
Monachorum inscribitur, per Ruffinū Syn-
chronon D. Hieronymi verso. Quærit Mo-
nachus: Qui vult pœnitere peccata sua, an
omnibus debet confiteri, & quibuslibet, an
Sacerdotibus tantum, an cæteris quibusque?
Respondet Basilius: Clementia DEI erga
eos, qui deliquerunt, manifesta est, secun-
dum quod scriptum est: Qui non vult mor-
tem peccatoris, sed vt magis conuertatur, &
viuat. Quia ergo Cōfessionis modus ad hoc
aptus est; & conuertens se à peccato, fructus
dignos ostendere debet pœnitentiæ, secun-
dum quod scriptum est: Omnis arbor; quæ
non facit fructum bonum, excidetur, & in
ignem mittetur: Necessarium videtur his,
quibus dispensatio mysteriorum commissã
est, confitenda esse peccata.
- Necessaria
Confessio
Sacramen-
talis. Demonstratur quoque hanc, Confes-
sionem habere in Scripturis testimonium,
& exemplum, ambo illa loca ex Euangelio
- Actor. 19. Matthæi, & Actis Apostolorum supra cita-
Idem ca. 8. ta affert.
- eiusd. libri. Ne verò putares, non confitenda parua
delicta, eodem libro monet; Nihil oportere
contemni tanquam paruum, quòd de omni
verbo otioso, quod locuti fuerint homines,
de eo rationem in die Iudicij reddituri sint.
- Matth. 12. Vide verò, quàm pulchrè tres illi insignes
Græciæ magistri, ac egregia luminaria; nem-
pe

pe Origenes, Nicephorus, & Basilius in hac re confessionaria concinant, & quod comprobandum recepimus, luce claris affirmant.

Iam rursus aliud par duorum (omnium sententia) celebratissimorum Ecclesiae Latinae Doctorum copulabimus; nempe Diuos Hieronymum, & Augustinum.

D. itaque Hieronymus, primùm huius Confessionis meminit, cùm Episcopum, vel Presbyterum, aliter ligare, vel soluere prohibeat peccatorem, nisi primùm peccatorum audierit varietates & iam hinc sciat, quis ligandus sit, quiue soluendus. Qui locus aperte conuincit, & Diui Hieronymi tempore, Confessionem Sacerdotibus cum enumeratione delictorum factam fuisse.

Deinde perspicuum testimonium eius habes in Commentariis super Ecclesiast. Si quem, inquit, serpens Diabolus occultè morderit, & nullo conscio, eum peccati veneno infecerit, si tacuerit, qui percussus est, & non egerit poenitentiam; nec vulnus suum fratri & magistro voluerit confiteri: magister, (id est, Sacerdos) qui habet linguam ad curandum, facilè ei prodesse non poterit. Si enim erubescat agrotus, suum vulnus confiteri, quod ignorat medicina, non curat. Ut interim fileamus plerosque alios locos, vbi in laude Confessionis multus est Hieronymus.

Hieron. in Commēt. sup Matth. cap. 16. Enarranda peccata in Confessione singulatim.

Hieron. in comment. super Eccl. cap. 10.

Vide cap. Mēsuram. de Poenit. dist. 1.

Huic

Caput I. De Necessitate

Huic sententiæ subscribit Augustinus:

August. in Latentur, inquit, & exultent Gentes. Un-
Psal. 66. de? Per ipsam Confessionem. Quare? Quia

Psal. 105.

bonus est, cui confitentur: Ad hoc exigit Confessionem, vt liberet humilem: Ad hoc damnat non confitentem, vt puniat superbium. Ergo tristis esto antequam confitearis: confessus exulta, iam sanaberis. Non confitentis conscientia saniem collegerat, apostema tumuerat, cruciabat te, requiescere non sinebat. Adhibet medicus fometa verborum, ac aliquando secat medicinale ferrum tribulationis. Tu agnosce medici manum, confitere, exeat in Confessione & defluat omnis sanies.

Aug. in ca.
5. Ioan.

Idem alibi sic habet: Vox Saluatoris rumpit duritiem lapidis, & cor tuum ita durum est, vt nondum illa vox Diuina te rumpat? Surge in corde tuo, procede de sepulchro tuo. Etenim mortuus in corde tuo, tanquam in sepulchro tuo iacebas; & tanquam saxo male consuetudinis grauabaris: Surge, & procede, & crede, & confitere. Qui enim credit, surrexit; qui confitetur, processit. Quare

Confiten-
dum Ecclesie
ministris,
vt soluant
confitentem.
Ioan. 11.
Matt. 16.

processisse dicimus confitentem? Quia antequam confiteretur, occultus erat; cum autem confitetur, procedit de tenebris ad lucem; & cum confessus fuerit, quid dicetur ministris? Quod dictum est ad finem Lazari: Soluite illum, & finite abire. Quomodo dictum est ministris Apostolis: Quæ solueritis in terra, soluta erunt & in caelis.

Libro

Libro de Salutaribus documentis iubet Aug. li. de
iussioni Sacerdotis DEVM timentis obse-
qui, qui, vt sapiēs & perfectus medicus, pri-
mum sciat curare peccata sua, & postea alie-
na vulnera detergere & sanare, & non pub-
licare. Hunc enim perquirendum, & cum
eo consilium salutis nostræ ineundum esse
suadet.

Præterea, libro de Visitatione infirmorū, Aug. de Vi-
ex professio confutantur, qui sufficere arbi-
trantur; si soli DEO (cui nihil est occultū)
quem nullius latet conscientia, sua crimina
confiteantur, vel nolentes, vel erubescences,
vel dedignantes ostendere se Sacerdotibus;
quos tamen inter lepram & non lepram per
legislatorem Dominus constituerit. Sed no-
lo, inquit, vt ipsa decipiaris opinione, vt cō-
fundaris confiteri coram Domini Vicario,
tabescens præ rubore, vel ceruicosus præ in-
dignatione. Nam ipsius humiliter subeun-
dum est iudicium, quem Dominus sibi non
dedignatur Vicarium. Ergo, inquit, ad te
venire roges Sacerdotem, & fac ipsum con-
sciētiarum tuarum penitēs participem; nō
te seducat illa superstitio, quæ in visitando
confirmat, quia saluet, sacerdote inconsul-
to ad DEVM peccatorum Confessio. Non
enim (vt subiicit) abnegamus; quin sit ad
DEVM frequenter referenda peccatorum
Confessio. Eges enim & Sacerdotis, qui me-
diator sit ad DEVM tuū, salubri iudicio.

Item,

Typus po-
testatis Sa-
cerdotalis
vet^o Sacer-
dotium.

Non suffi-
cere mēta-
lem Con-
fessionem.

Caput I. De Necessitate

Ibid. ca. 5. Item: Astantem, inquit, coram te Sacerdotem Angelum DE I existima: aperi ei penetralium tuorum abditissima latibula, conscientiarum verecundarum penitiora reuela repagula.

Ambr. de Pœnit. li. 1. ca. 16. Et li. 2. ca. 1. & cap. 10. D. Ambrosius adeò non tollit secretam Confessionem, & rationem priuati querendi cõsiliij, & Absolutionis, vt ex professio doceat, quæ moderatio erga peccatores, ab his, qui illorum morbos curare debent, habenda sit. Nec faciliè inuenies quenquã ex Patribus, qui potestatem Sacerdotalem magis illustret. Sed aiunt, inquit, (nimirum Nouationi) se Domino deferre reuerentiam, cui soli remittendorum criminum potestatem reseruent; imò nulli maiorem iniuriam faciunt, quàm qui eius voluit mandata rescindere, commissum munus confundere. Nã cum ipse (vt subiicit) in Euangelio suo dixerit Dominus IESVS:

Ioan. 20. Accipite Spiritum sanctum: Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis: & quorum retinueritis, retenta erunt. Quis est, qui magis honorat, vtrum, qui mandatis obtemperat, quàm qui resistit? Ecclesia in utroque obseruat obedientiam, vt peccatum & alliget, & relaxet. Dominus enim par ius esse voluit, & ligandi, & soluendi, qui vtrunq; par conditione permisit. Quomodò igitur potest alterum licere, alterum non licere? Hactenus illi. Quibus verbis refutantur, qui asserunt, potestatem obtinendæ Absolutionis, nõ apud

Non magis est mandata Sacerdoti Abolutio, quàm ligatio.

Sacer-

Sacerdotem, sed apud confitentem esse; cū vir iste sanctus vtranque, & ligandi, & solvendi potestatem ex Evangelio Sacerdotibus ex æquo tribuat.

Quin D. Ambrosium Cōfessiones poenitentium secretas priuatim audisse, vel locupletissimus testis est Paulinus, qui vitam eius conscripsit: Quotiescunque, inquit, illi aliquis ob percipiendam poenitentiam lapsus suos confessus esset, ita flebat, vt & illum flere cōpelleret. Videbatur etiam sibi cū iacente iacere: causas autem criminum, quas illi confitebantur, nulli nisi Domino soli (apud quē intercedebat) loquebatur, bonū relinquens Sacerdotibus posteris exemplum, vt intercessores apud DEVM sint magis, quàm accusatores apud homines.

Post Ambrosij tempora habes magnum illum Leonem Pontificem doctissimum & toto orbe celebratissimum, cuius Decretum extat ad Theodorum Episcopum Foroiulensem in hæc verba: Multiplex misericordia DEI lapsibus subuenit humanis, vt non solum per Baptismi gratiam spes vitæ reparatur æternæ, & qui regenerationis donum violassent, proprio iudicio se condemnantes ad remissionem criminum peruenirent; sic Diuinæ bonitatis præfidiis ordinatis, vt indulgentia DEI, nisi supplicatione Sacerdotum nequeat obtineri.

Et post

Confessio
secreta, tē-
pore Am-
brosij.

Paulinus in
vita Am-
brosij.

LEO ad
Theod. E-
pis. Foro-
iul.

Caput I. De Necessitate

Et post pauca. Multum enim utile, ac necessarium est, vt peccatorum reatus ante vltimū diem Sacerdotali supplicatione sol-uatur.

Quid Gregorium illum Magnum referamus? qui, vt ad hanc Confessionem, veluti remedium haud acerbum, sed facile, omnes incitaret nō, tantū reuelandorum criminum seueritatem sustulit; sed & Sacerdotem diris affecit, confessa peccata publicantem. Decretum sic habet. Sacerdos ante omnia caueat, ne de his qui ei confitentur

Pœna in Sa peccata sua alicui recitet, quod ea confessus
cerdotē re- est, non propinquis, non extraneis, neque
uelantē se- (quod absit) pro aliquo scandalo: nā si hoc
cretū Con- fecerit, deponatur, & omnibus diebus vitæ
fessionis. suæ ignominiosus peregrinando pergat.

Vide. de Theodorus Archiepiscopus Cantuariē-
Penit. dist. sis. **Quidam DEO** (ait) confiteri debere
1, cap. vlti. peccata dicūt; quidā verò Sacerdotibus con-
fitenda esse percēsent, vt tota ferè sancta Ec-
clesia: quorum vtrunque non sine magno
fructu intra sanctam sit Ecclesiam, ita dur-
taxat, vt DEO, qui remissor est peccatorū,
peccata nostra cōfiteamur, & hoc pfectorū
cognitum tibi feci, & iniustitiam meam nō
abscondi. Dixi, confitebor aduersum me in-
iustitiam meā Domino, & tu remisisti im-
pietatem peccati mei. Sed tamen Apostoli
institutio nobis sequenda est, vt confitea-
mur

Psal. 31. est, & cum David dicamus: Delictum meū
cognitum tibi feci, & iniustitiam meam nō
abscondi. Dixi, confitebor aduersum me in-
iustitiam meā Domino, & tu remisisti im-
pietatem peccati mei. Sed tamen Apostoli
institutio nobis sequenda est, vt confitea-
mur

mur alterutrum peccata nostra, & oremus Iacob. 5.
pro inuicem, vt saluemur.

Confessio itaque quę soli DEO fit (quod est iustorum) purgat peccata; ea verò, quę Sacerdoti fit, docet, qualiter ipsa purgentur peccata. DEVS namque salutis & sanctitatis Autor & largitor, plerunq; præbet hanc suę pœnitentię medicinam inuisibili administratione, plerunque medicorum operatione.

Item Beda discipulus eius: Et si in peccatis fit, dimittentur ei, multi propter peccata in anima facta, infirmitate, aut etiã morte plectuntur corporis. Vnde Apostolus Corinthiis, qui corpus Domini percipere indignè soliti erant, ait: Ided inter vos multi infirmi sunt, & imbecilles, & dormiunt multi. Si ergo infirmi in peccatis sint, & hæc Presbyteris Ecclesię confessi fuerint, ac perfecto corde ea relinquere atque emendare fategerint, dimittentur eis. Neque enim sine Confessione emendationis, peccata queunt dimitti.

Bernardus quoque ad milites Templi sic habet. Quamobrem ministros verbi Sacerdotes cautè necessum est, ad vtrunq; vigilare sollicitos, quò videlicet delinquentium cordibus tanto moderamine verbum timoris & contritionis infligant, quatenus eos nequaquam à verbo Confessionis exterreāt: Sic corda aperiant, vt ora non obstruant; sed
nec

Beda super
Epist. Iac.
cap. 5.

1. Cor. 11.

Ber. in ser.
ad milites
Templi, ca.
12.

Caput I. De Necessitate

Rom. 10. nec absoluant etiam compunctum, nisi viderint & confessum: Quandoquidem corde creditur ad iustitiam; ore autem Confessio fit ad salutem; aliò qui à mortuo tanquã, qui non est, perit Confessio. Quisquis igitur verbum in ore habet, & in corde non habet, aut dolosus est, aut vanus: quisq; verò in corde, et nõ in ore, aut superbus est, aut timidus.

Eccle. 4. Hos omnes Viros, cùm doctrina, tùm vite sanctimonia insignes, qui testimoniũ ferunt de cõsensu totius Ecclesiã, omnium temporum (quod ad Confessionem Sacramentalẽ attinet) subsequutum est illud magnum Conciliũ generale, ex quo Canon, Omnis vtriusque sexus &c. citatur, cui Innocẽtius tertius, vir & pius, & doctus præfuit, eidemq; & tã Græca, quã Latina Ecclesiã, maximo Prælatorum totius orbis conventum interfuit. Quĩ autem verisimile est, Christum passum esse, tantũ Concilium, sua causa coactum, errare: qui promisit; cùm etiam vel duo, vel tres congregati fuerint in nomine suo, se futurum in medio illorum?

Matth. 18.

Questio XV. Fuitne Confessio etiam necessaria de Iure naturali, aut scripto, ante Euangelium.

Respõsio. NON fuit: Tùm, quia Sacramenta gratiã fides præcedere debet; vnde & Sacramenta fidei dicuntur, & supra naturam sunt

sunt, sicut & ipsa fides: Tùm quia nulla ratio naturalis, seclusa iuris positiui dispositione, dicat esse peccatori necessarium sua peccata occultissima proximo pandere, & se coram illo quodammodo infamare, maximè ad assequendam remissionem peccatorum, qui finis est, & effectus ipsius Sacramentalis Confessionis; cùm de huiusmodi fine, ratio naturalis nihil doceat, sed potiùs DE I reuelatio. Igitur siue consideremus Confessionem Sacramentalem; quatenus Sacramentum gratiæ est, seu pars Sacramenti iustificantis; siue consideremus ipsam peccatorum Confessionem, quia peccata occulta proximo panduntur, siue consideremus finem, qui est peccatorum venia, & amicitia cum Deo redintegratio: Patet non cadere sub dictamen rationis naturalis.

Adhæc: si Confessio esset iuris naturalis, apud omnes omnino gentes obstringeret atque obligaret. Siquidem ius naturale apud omnes idem est, quodque singulis in seuit natura; huiusmodi autem constat Confessionem non esse: Quare iure naturali nemo Confessionis vinculo obstringeret.

SECUNDO, idem patet, quia si sic esset; non solum post legem Euangelicam, sed antea, fuissent homines obligati, sua peccata etiam occulta hominibus confiteri; cùm tamen nec tempore legis naturæ, nec scriptæ, huiusmodi aliquid fuerit obseruatum: Quamuis enim in lege Moysis, qui ad populum DE I
 perti-

Primi generis sunt, qui omni carent peccato mortali, & veniali. Alterius sunt, qui carent mortali; sed non veniali. Tertij generis sunt, qui carent mortali peccato operis exterioris, at non mortiferi interioris, siue prauæ cogitationis. Vltimi generis sunt, qui peccatis operis externi mortalibus sunt co-inquinati.

Sed an inter mortales reperiatur primum genus hominū, qui omni in hac vita careant peccato; saltem per longiusculum tempus in ætate adulta. (Nam de paruulis baptizatis, non dubium, quin careant omni peccato. Similiter de adultis, non dubium, quin possint omni peccato carere per instans, vel saltem per breue tempus, vt si in adulta ætate baptizentur cum pœnitudine perfecta omnium suorum peccatorum, poterunt saltē ad breue tempus in innocentia permanere) Sanè partem negatiuam de industria comprobare videtur D. Augustinus cō pluribus rationibus: Tūm, quia non est homo, cui non cōueniat, orationem Dominicam quotidie dicere; in qua petimus: Dimitte nobis debita nostra. Tūm ex eo, quod ait Ioannes in sua Canonica: Si dixerimus; quod peccatū non habemus, nosmetipsos seducimus, & veritas in nobis non est. Tūm, quia non est homo, qui nō peccet, quiq; , etiam si iustus sit, possit gloriari, se immunem esse à peccato: Septies Prou. 24. enim in die cadit iustus, vt Scriptura ait. Si

C tamen

Caput I. De Necessitate

tamen aliquis reperiatur, qui speciali DEI gratia ab omni peccato sit immunis, is non erit astrictus confiteri, nec iure Diuino, nec humano; quandoquidem Confessio, de qua loquimur, non nisi de propriis peccatis fieri debet.

De his autem, qui mortali peccato carent, sed non veniali, dubium est, an teneantur confiteri. Et dixerunt quidem, nonnulli, quòd licet nō teneatur necessitate Sacramenti, eò, quòd peccata venialia nō sint materia necessaria Sacramenti Pœnitentiæ; teneri tamen necessitate præcepti Ecclesiæ, quæ in Decretali; Omnis vtriusque sexus &c. vnicuique fidei iubet, vt semel in anno cōfiteatur, cui quidem præcepto necessariò obtemperandum est.

Veruntamen non desunt, qui contrariū sentiant, & asserant; per illam Decretalem non teneri homines peccata venialia confiteri, etiam si mortalibus coniuncta sint: Idq; probant, postulantes sibi primò concedi, Ecclesiam in ea Decretali nō induxisse nouam obligationem confitendi, sed tantum declarasse tempus, quo homines præceptum Diuinum, de cōfitendo, adimplerent, vt est cōmunis Theologorum sententia. Per hanc igitur Decretalem, homines non tenentur cōfiteri, nisi ea, ad quæ iure Diuino obstringuntur. Sed Diuinum ius nō obligat quenquam, vt venialia confiteatur: Nam illud
dictum

dictum Christi, unde orta est obligatio cō-
fitendi (Quorum remiseritis peccata, remit- Ioan. 20.
tuntur eis; & quorum retinueritis, retenta
sunt) nequit intelligi verè de venialib⁹, pro-
pterea, quòd venialiū multis aliis modis re-
missio possit obtineri. Quare hæc Decretalis
nō obligat homines, huius secundi generis,
qui nullo peccati mortalis vinculo ligātur.

SECUNDO, idem patet ratione Do-
ctoris sancti, quia Ecclesia neminē potest ob-
ligare ad impossibile; Sed impossibile est, ho-
minē omnia peccata venialia confiteri, cūm
propè sint innumera, quæ homo dinume-
rare non potest: Igitur hæc Decretalis non
se extendit ad Confessionem venialium, si-
ue mortalibus sint adiuncta, siue non.

TERTIO, quia Sacramentalis Confes-
sio, non est necessària, nisi ad liberandū ho-
minē à naufragio (Est enim Pœnitētia secū-
da tabula post naufragiū) Cūm ergo homi-
nes per sola venialia, naufragiū pati non pos-
sint, cūm p̄ ea charitas neutiq̄ extingatur,
sequitur, non esse necessarium, ea confiteri.

POSTREMO, idem patet ex pœna in
hac Decretali comprehensa, contra Canonis
huius præuaricatorem, scilicet, vt viuus ar-
ceatur ab ingressu Ecclesiæ, & moriēs careat
Ecclesiastica sepultura. Quam pœnam tam
duram, non est credendum Ecclesiam infligi
Voluisse, propter neglectam Confessionem
venialium. Peius enim est venialia commit-
tere,

Caput I. De Necessitate

tere, quàm commissa non confiteri; sed tali poena non animadvertitur in eos, qui venialia committunt. Igitur multò minùs contra eos, qui venialia cõmissa non confitentur.

Quaestio XVII. Quanam aetate praeceptum Confessionis obligare coepit?

Responsio. IS ex praecepto Ecclesiae ad peccatorum Confessionem faciendam tenetur, qui ea aetate & animi vigore est, vt discretiõis iudicio bonum à malo, & iustitiã ab iniquitate cognoscat. Et rectè: Quo modo enim aliõ qui peccatum confitebitur, is, qui aetatem, & mentis imbecillitatem, vtrum peccatum sit, aut nõ sit, discernere minimè potest? Vsq; ad legem, inquit Paulus, peccatũ erat in mundo, peccatum autem non imputabatur, cùm lex nõ esset. Quare nõ imputabatur? Quia, vbi non est lex, nec prauaricatio. Cùm igitur voluntarium sit peccatum, & contra legem, siue in cordibus, siue in tabulis conscriptam, perpetratur, vbi neq; voluntas est, quæ peccatum agnoscat, & velit, neq; lex, quæ illud prohibeat; peccatum vtiq; quod mortem perpetranti generet, esse non potest.

Post vsum itaq; rationis demùm tenetur homo confiteri peccatum mortale: Sed cùm Confessio sit Sacramentũ, non debet per ludũ, aut iocũ tractari, aut administrari. Quare, si non adsint coniecturæ de vsu rationis, non sunt pueri audiendi ea intentione, quasi sit.

fit ibi aliquod Sacramentum, sed instruendi sunt & docendi.

Cum homo non statim post usum rationis teneatur sumere Eucharistiã; quomodo statim post usum rationis obligatur precepto Confessionis? *Quæstio XVIII.*

PRIMO respondeo, quod aliquem habere, vel non habere usum rationis, nõ potest certò sciri, nisi quibusdam coniecturis; quæ, si probabiles sint, ac utcunque arguant ad esse usum rationis, tenetur puer cõfiteri; quia nullũ est periculum in peccatorũ Confessione, etiã ante usum rationis. Ad Eucharistiam autẽ tantisper nõ admittuntur accedere, dũ liquidò constet, eos usu rationis pollere, idq; ne vlla Sacramento fiat irreuerentia.

SECUNDO dico, quod vsus rationis nõ in omnes omninò res primò vim suã exerit: Potest enim quis cognoscere vnum, & non aliud: Nam prius peruenit puer ad tempus, quo potest iudicare de peccatis mortalibus; quàm intelligere tanti Sacramenti mysteriũ, in quo continetur Corpus Christi; quod tamen credere & discernere debet is, qui sumpturus est Eucharistiam.

Teneturne homo, cum peccauit, illud peccatum statim, & sine omni mora confiteri? *Quæstio XIX.*

Caput I. De Necessitate

Responsio. **E**T si vehementer expedit, continuò, post peccatum mortale admissum, confiteri: vnanimis tamen est omniù Doctorum consensus, neutrum ita necessarium esse, vt, si differatur in tempus, ab Ecclesia præfixum, peccator noui criminis reatù incurrat. Nam affirmatiuè præcepta, licet semper, hoc est, sine fine obligent: at tamen non statim, neq; pro semper (vt loquuntur) hoc est, sine vlla intermissione ad sui obseruationem nos obstringunt, qualibet oblata opportunitate; sed tantùm tempore, ab Ecclesia præfixo, vel quando necessitas postulat, si nullũ præfixũ sit tempus. Exemplum clarũ est de suscipiẽdo Baptismo, de danda eelemosyna, de prædicanda fide, atq; de aliis compluribus, quæ absq; noui peccati reatu differri queunt.

Verũ, quod valde consultum sit, atque aded multis peccatoribus tantũ non necessariũ, admissa peccata primo quoq; tempore cõfiteri, pluribus rationibus suaderi potest.

PRIMO: Quotquot Cõfessionis medellam ad salutem necessariam prorogãt, æternæ dånationis periculo sese exponunt. Est autem periculum istud geminum: Vnum, quia morte nihil est incertius: Vnde in Ecclesiastico: Ne tardes conuerti ad DEVM, nec differas de die in diem: Subitò enim venit ira illius, & disperdet te in tempore vindictę. Alterum, quia vnum peccatũ, aliud inducit, si non illicò per pœnitentiã tollatur, iuxta illud Gregorij: Peccatũ, quod per Pœnitentiã

Ecclj. 5.

nitentiã non diluitur, mox suo pondere in aliud trahit. Ne ergo per Confessionis procrastinationẽ, scientes & prudentes in horũ periculorum alterũ labamur: vehementer expedit, vt primo quoq; tempore, primaq; oblata oportunitate, salutis nostræ consulamus. Si enim salutis nostrę securi in eiusmodi discrimine perseueremus: meritò in eo perire iudicabimur, iuxta illud: Qui amat Eccle. 3. periculum, peribit in illo.

SECVNDO, quamuis peccator non comittat nouum peccatum, non continuò expians illud per confessionẽ, cuius est reus: sæpenumerò tamẽ euenit, vt ipsi, tanq̃ multa alia cõmisisset, imputetur: Fieri enim vix potest, quin aliquis per peccatũ lethale, gratia spoliatus, in multa alia mortifera incidat, à quibus per Confessionis beneficium recuperata gratia, facilẽ se præseruãssæt. Quãobrem vtilissimũ fuerit, absq; mora, peccatũ maculã pœnitentiæ Sacramento eluere: cũ, ne procliuiiores ad peccandũ reddamur; tũ etiam, ne peccatũ dudum cõmissum, quod aliorũ quodammodò existit causã, propter nostram in eo perseuerantiã grauius à DEO æstimetur, acerbiusq; puniatur.

TER TIO, si necessarium est, vt, quoad eius fieri potest, omne omninò vitemus peccatum, tam lethale, quàm venia dignum: an quisquam negauerit, peccatorem se dignum facere, si ad primam quamq; occasionem se

Caput I. De Necessitate

criminū, quibus colligatur, pedicis extricet? Certè, vt fur optimè salutis suæ consulit, si re alienam apud se detentam, primo quoq; tēpore vero Domino restituit, qua sine restitutione, nulla spes est remissionis peccati; ita consultissimū est, dicam audaciū, imò propè necessariū est, vt reus per Exhomologationem peccatorum Sacerdoti factam, se ab eis liberari satagat; quandoquidem non est alia salutis tabula post naufragium, quàm Absolutionis Sacramentum. Quòd si quis in peccato perseuerare proponat; is non solum nō peccati reatum incurrit hoc nomine; sed tūm D E V M, tūm seipsum videtur odisse. D E V M quidem, dum ipsi præfert creaturam; seipsum verò, dum spontè diabolicum seruitutis iugum nō excutit, cū potest; reus æternæ damnationis permanens.

Fructus acceleratē Confessionis,

QVARTO, neq; exiguus ille est fructus acceleratē Confessionis, quòd peccatum recens, & quasi adhuc flagrans, dum se peccator ad id confitendū comparat, maiorem de eo contritionem, quàm si diu præteriiisset, excitat; anima quoque propter præsens vulnus, dum eius, vel ante, vel in media Confessione liberat atq; expendit grauitatē, multò redditur aptior ad consequendū contritionem, illudq; detestandum, quàm vnq̄ postea erit. Videmus enim plerisque vsu venire, vt quò diutiùs in cœno peccati voluantur: eò sint tū ad verum peccatorū odium imbibendum,
con-

contritionemq; veram consequendam imbecilliores, tùm etiam ad Confessionem peragendam tardiores. Quæ res eiusmodi procrastinatoribus non simplex creat periculũ. Primùm, dum neq; de patrato dolere scelere, neq; ipsis statutũ est adhuc cõfiteri; periculum est, dum eius subit recordatio, vt ipsi sibi hoc in peccato placeant, quæ res eos nouo obstringit peccato. Alterum periculũ est, ne, quod præcessit peccatum, multorũ aliorum existat causa. Ac demùm metuendum est, ne peccata peccatis cumulando, in multorum veniamus obliuionem, quibus incommodis omnibus occurrimus, si receti vulneri præsentem adhibeamus medelam, ac peccatũ quomocunq; cõmissum sine intermissione Sacramento Pœnitentiæ diluamus.

QVINTO, in Deuteronomio, & alibi, Deut. 22. extat præceptum charitatis, vt, si viderimus asinum proximi sub onere iacentẽ, non pertranseamus, sed eũ subleuemus. Igitur, cùm peccator subiaceat oneribus peccati; maiori multò ratione tenetur ex charitate, ad seipsum habenda, se illicò subleuare. Remedium autem à DEO institutum, quo possit homo à peccato resurgere, est Confessio Sacramentalis. Igitur ad eam continuò post peccatum est confugiendum.

Tenetur ne homo de iure Diuino in articulo mortis confiteri?

Questio XX.

C 5

Tene-

Caput I. De Necessitate

Respōsio. **T**enetur: Nam peccator ad scelerum suorum Confessionem obligatur, & nō potest post mortē: Ergo, qui est in illo articulo, si non vult confiteri, exponit se periculo æternæ damnationis.

Sed ais, unde elicitur ius illud? Nam in Euangelio non dicitur, nisi; Quorum remiseritis peccata &c. Respondetur, hoc insigni efficacia colligi, ex natura ipsius præcepti, quæ profectò ex eius fine est perpendēda: Sic enim quis efficaciter ratiocinetur: Sacramentum Pœnitentiæ ad hoc est institutū, vt per illud remittantur peccata, post Baptismum commissa; Necessitas autem huiusmodi remissionis quàm maximè occurrit in exitu vitæ, quo vtiq; momento, se ita comparare debebat infirmus, vt ab omni peccato purus, ac tutus à perpetuo supplicio in æternā felicitatem transmigrare posset: Ergo, tūm maximè articulus necessitatis Confessionis occurrit, si copia adfit Confessarij. Quæ ratiocinatio adeò est firma, vt, si non suppeteret alia, quisq; mortalium, qui modò aliquā suæ salutis gerat curam, in hac meritò deberet conuiescere.

Jacob. 5. Nihilominus id ex illo testimonio Iacobi maximè confirmatur: etiam suffragante D. Thoma. Immediatè namq; & consultò Sacramentum Pœnitentiæ cum Extrema Vnctione coniunxit, dicens: Vt infirmus confiteatur, & vngatur Oleo sancto, quasi tūm maximè

maximè Diuino iure fit necessaria Cōfessio ad abstergendas peccatorū maculas; & Vnctio ad eradendas earum reliquias.

Tenetūrne homo iure Diuino, articulo *Quæstio*
mortis seu necessitatis secluso, *XXI.*
crebrius confiteri in
vita?

SEcluso iure positiuo, & mortis periculo, *Respōsio.*
tenemur iure Diuino toties cōfiteri, quoties periculū est humano iudicio, ne in obliuionem peccatorum veniamus.

Id quod probari potest ex huius præcepti fine, hoc modo. Sacramentum Poenitentiaē institutum est ad remissionem omnium peccatorum obtinendam per Confessionem & Absolutionem; sed Confessio sine eorundē peccatorum memoria integrè (vt oportet) fieri nequit: Ergo cū probabile periculum obliuionis occurrit, necessariò confitendum erit.

Ad hæc, tenemur iure Diuino DEVM diligere, & ipsius obseruare mādāta; sed horum neutrū absq; gratia præstare valemus: Gratiam autē, peccato amissam, post Baptismū citra Confessionē, re, vel voto, susceptā, recuperare impossibile est: Ergo vt gratia Diuina adiuti DEVM diligere queamus, & ipsius mandata obseruare; necessariū est confiteri, etiam extra mortis periculum.

Caput I. De Necessitate

Necessaria quoque est Confessio, si quis naturæ vitio in vnum aliquod peccatū, vel etiā plura, ita propēdeat; vt ea facillē nequeat euitare: sæpius ad Confessionē, tanquā præsentiſsimū istius mali antidotum recurrendum est. Postremò, cū extimulat conscientia, & eò nos inuitat, & tantū non trahit: Confessio omninò præmittenda non est.

Quæstio Quando tenetur homo iure humano
XXII. *confiteri?*

Respōsio. SEmel in anno, vt definitū est in illo Canone. Omnis vtriusque sexus &c. Præterea idem definitur in Concilio Tridentino, cuius verba sunt: Si quis dixerit ad Confessionem omnium peccatorum, qualē Ecclesia seruat, nō teneri omnes & singulos Christianifideles, iuxta magni Cōcilij Lateranensis constitutionē, semel in anno, anathema sit.

Cō. Trid.
Sess. 14.
Can. 8.

Sed quæro ergo, quando? Nā in illo Cap. Omnis vtriusque sexus &c. non determinatur tempus, ac proinde vigore illius præcepti non magis obligamur confiteri in Quadragesima, quā extra: Sanè ita est, Quamobrem, si quis extra Quadragesimam semel fuerit confessus, si postea aliquo laborauerit impedimēto, quò minus communionis particeps fieri queat in Paschate, nō tenetur confiteri in Quadragesima; modò post nouissimam Confessionem non præterierit annus.

Et

Et si recordetur, se in Confessione præcedenti oblitum fuisse aliquod peccatū mortale: non tenetur illo eodem anno iterum confiteri, sed differre potest in proximam Quadragesimam.

Nunquid qui legitima caussa impeditus non communicavit in Paschate, tenetur postea ad Communionem?

*Quæstio
XXIII.*

TRANsit quidem tempus Communioni ab Ecclesia præfixum, & determinatum; nihilominus tamen consulitur talibus, ut comunicent primo quoque tempore, etiam si vi præcepti Ecclesiæ, quod pro illo anno expiravit, planè non teneantur.

Responsio.

Tenetur ne homo de iure Divino, ante perceptionem Eucharistiæ confiteri?

*Quæstio
XXIII.*

Tenetur, si habeat copiam Confessoris, quemadmodum Concilium Tridentinum his verbis definiuit: Ne tantum Sacramentum indignè, atque idè in mortem, & condemnationem, sumatur; statuit, atque declarat ipsa sancta Synodus, illis, quos conscientia peccati mortalis grauat, quantumcunq; etiam se contritos existiment, habita

*Responsio.
Conc. Trident. Sess.
13. can. 11.*

Caput 1. De Necessitate

copia Confessoris, necessariò præmittendâ esse Confessionem Sacramentalem.

Si autem aliquis Sacerdos fortassè non habeat copiam Confessarij, & debeat celebrare diebus festis, suffecerit ei contritio cum proposito, suo tempore confitendi; maxime, si, non celebrando, incurrat aliquam notam infamiae.

Quaestio Tenetürne homo tam ante receptionem
XXV. aliorum Sacramentorum, quàm
Eucharistiae, confiteri?

Responso. **E**xpedi quidem, sed absolutè necessarium non est. Vnde de Consecratione, distin. 4. Ca. Ut ieiunij. dicitur, quòd qui confirmandi sunt, si sunt perfectæ ætatis, admoneantur, vt priùs confiteantur. Vbi admonitio potiùs videtur esse consilium, quàm præceptum. Et si non est necessarium, ante hoc Sacramentum confiteri, in quo recipitur copia gratiæ; multò minùs erit in alijs. Quod clariùs patet ex verbis Concilij Tridentini, vbi sic dicitur. Postremò sancta Synodus cõiuges hortatur, vt antequàm contrahant, vel saltem triduo ante Matrimonij consummationem, sua peccata diligenter confiteantur, & ad sanctissimum Eucharistiæ Sacramentũ piè accedant. Hec, Concilium Tridentinum.

Verum quidem est, quòd quia omnia Sacramenta conferunt gratiam, videtur aliqua esse.

Conc. Tri-
dent. sess.
24. cap. 1.

esse negligentia, illis initiari sine Confessione: At non requiri Confessionem, patet etiam, quia Ecclesia hoc non determinauit, nec in iure Diuino habetur, ergo non est necessaria.

Vnde constat, quòd Confessio magis requiratur ante Eucharistiam, quàm alia Sacramenta?

*Questio
XXVI.*

Liquet id ex Paulo, dicente: Probet autem seipsum homo &c. & ex vsu Ecclesiæ, quæ semper obseruauit, vt peccati mortalis reus ante sumptionem Eucharistiæ præmittat Confessionem Sacramentalem; aliòquin noui peccati reatum incurrit. Item ex dictis Sanctorum, & ex Ca. Omnis vtriusq; sexus &c. Vbi præcipitur ante Pascha Confessio, propter Eucharistiam in eo sumendam.

*Respōsio:
1. Cor. 11.*

Potēstne Papa vel Concilium in præcepto Confessionis dispensare?

*Questio
XXVII.*

Nequaquam. Idque probatur. **PRIMO**, ratione communi, quia præceptum Confessionis est Diuinum: Inferior autem super legibus superioris dispensare nequit.

Respōsio.

SECUNDO peculiariùs etiam probatur; quia Confessio non est vtcunq; de iure Diuino, sed pertinens ad Sacramentum: Sacramen-

cramen-

Caput I. De Neceſſ. Confefſionis.

cramenta autem, veluti ſacra Scriptura, ſunt
Eccleſiæ fundamentum. Miniſtri autem Ec-
cleſiæ non ſunt inſtituti ad fundandam Ec-
cleſiam, vnus enim fuit fundator eius, Chri-
ſtus per poteſtatem excellentiæ; qua Eccle-
ſia ſemel per Chriſtum fundata & inſtituta,
poſt conſtituti ſunt eius miniſtri, qui fun-
datam, ritè, & rectè gubernarent; veluti ad
operationes rerum naturalium; neceſſariū
eſt, vt præceſſerit ſupnaturalis creatio. Qua-
re miniſtri Eccleſiæ non poſſunt eius funda-
menta mutare, ſed diſpenſare: Vnde Paulus,
Sic nos exiſtimet homo vt DE I miniſtros
& diſpenſatores myſteriorum DE I. Vbi di-
ſpenſare non ſumitur pro eo, quod eſt quen-
quā à lege Diuina excipere, ſed pro eo, quod
eſt, adminiſtrare. Ait quippe: Fundamen-
tum aliud nemo poteſt ponere, quàm poſi-
tum eſt, Chriſtus Ieſus. Eccleſia autem fun-
data eſt in Scriptura ſacra & Sacramentis:
Ergo ſicut eius miniſtri non poſſunt nouos
edere articulos, qui in ſacra Scriptura non
lateant; ita neq; noua Sacramenta inſtitue-
re, aut mutare. Ac proinde ſicut facere ne-
quit, vt quis in originali exiſtens, ſaluus ſi-
ne Baptiſmo fiat: Ita neque, vt ille, qui in
mortale relabatur, ſine Confefſio-
ne, re vel voto, iuſtificetur &c.

1. Cor. 4.

1. Cor. 3.

CAPVT